

Wierhuizen

De kerstvloed van 1717

Nu is Wierhuizen een klein gehucht, maar oorspronkelijk was het een dorp van behoorlijke omvang. In de nacht van 24 op 25 december 1717 werd het Noorden van de Nederlanden tot Sleeswijk Holstein aan toe door een stormvloed overspoeld. Na een dagenlange zuidwesterstorm draaide de wind in de kerstnacht met orkaankracht naar het noordwesten. De dijken langs de kust – waaronder de Oude Dijk ten noorden van Pieterburen – werden voor een groot deel weggevaagd. In het hele gebied kwamen veertienduizend mensen om het leven.

De wierde van Wierhuizen

Het verzwelgende water

Het water reikte helemaal tot aan de stad Groningen en ook Zwolle, Amsterdam en Haarlem hadden last van het water. Toen de zee zich weer terugtrok, was de schade haast niet te overzien: in de hele provincie kwamen zo'n 2100 mensen om en werden 1560 huizen verwoest. De dorpjes die bij de kust lagen, werden soms in zijn geheel weggespoeld, zoals bij Wierhuizen het geval was. Het dorp werd zwaar getroffen door de ramp; 'Seventien huusen, viertig minschen, agt-enviertig hoornde-beesten, ses-en-twintig Paarden, één Verken en drie-en- sestig schaapen' werden verzwoegen door het water. De kerk raakte hierbij onherstelbaar beschadigd.

Kopergravure kerstvloed. Uitgeverij Johann Andrea Endters sel. Sohn und Erben, Nürnberg 1719.

Een wonderbaarlijke redding

Een van de bewoners van Wierhuizen overleefde de ramp op wonderbaarlijke wijze. Terwijl zijn vrouw en vijf kinderen verdronken, wist ene Albert te ontkomen. Door een stuk hout vast te houden, is hij door de stroom helemaal naar Ulrum gedreven. Hier is hij door de kracht van een golf in een boom geraakt, vanwaar hij door een volgende golf over de gracht gesmeten werd en in een boom in de tuin terecht kwam. Vanaf hier kon hij naar het huis vluchten, waar hij aan de verdrinkingsdood kon ontkomen. Een erg beminnelijk mens schijnt deze Albert niet geweest te zijn: later zou hij gezegd hebben 'nooit in zijn leven een gelukkiger dag te hebben gehad, dan de dag dat hij zoo ineens van al de zorgen van zijn gezin was ontslagen.'

Allerheiligenvloed 1570

De dijk van Van Seeratt

Wierhuizen kwam de klap nooit weer te boven. De beschadigde kerk werd afgebroken en niet weer opgebouwd. De begraafplaats bleef echter in gebruik. De overlevenden bouwden hun leven weer op, maar verder van de dijk. Dat Groningen na 1717 niet weer door een vergelijkbare ramp getroffen werd, is grotendeels te danken aan de kundigheid van het nieuwe hoofd van Waterstaat Thomas van Seeratt. Na het leiden van de reddingsoperatie, ging de van oorsprong Zweedse Van Seeratt zich bezighouden met dijkherstel. Hij had al een jaar voor de ramp de gedeputeerden van de provincie laten weten weinig vertrouwen in de dijken te hebben. Met 'eigen lijfsgevaar' begaf hij zich in het rampgebied om de toestand te inspecteren en in enkele jaren wist hij de bedijking grondig te verbeteren.

